

مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

تاریخ امتحان: ۹۶/۱۰/

نام دبیر: آقای حسن آبادی

نمره:

امضاء دبیر:

به نام دانای توانا
اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ مشهد
امتحانات نوبت اول (ضمن سال)

نام و نام خانوادگی:

شماره صندلی:

نام امتحان: فارسی

پایه- رشته: یازدهم - ریاضی، تجربی

شماره کلاس: ۲۰۲-۲۰۱

تعداد صفحه:

ردیف	سئوالات	صفحه ی (۱)	بارم
	الف- قلمرو زبانی (۲ نمره)		
۱	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. الف- فرو ماند در لطف و صنع خدای () ب- اشتر طلبید و محمل آراست () ج- اگر به طوع و رغبت نیاید به اکراه و اجبار برگیر و بیاور. () د- به شکل بدیهی، میثاق امروزی را مؤکد سازیم. ()		۱
۲	فعل را در جمله ی زیر به مجهول تبدیل کنید و اجزای جمله را با فعل مجهول تطبیق دهید و بنویسید. «من به آرامی از آن درخت تنومند، یک دانه شکوفه ی سیب چیدم.» ←		۰/۵
۳	نقش های تبعی را در عبارت های زیر نشان دهید و نام هر یک را بنویسید. (جمعاً دو مورد) الف- به فرزندان و یاران گفت چنگیز / که گر فرزند باید، باید این سان ←		۰/۵
	ب- پدر جلال الدین، محمد بن حسین خطیبی، معروف به بهاءالدین ولد از دانشمندان روزگار خود بود. ←		
۴	فرآیندهای واجی «افزایش» و «کاهش» را در عبارت زیر، مشخص کنید. (جمعاً دو مورد) «او لحظه ای از نظم و نثر غافل نمی شد و همیشه گلستان سعدی در دسترس ما بود.» ←		۰/۵
۵	هجاهای هر واژه را تعیین کنید و سپس صامت ها و مصوت ها را مشخص نمایید. الف- لانه ← ب- آب ←		۰/۵
۶	در متن زیر، دو واژه ی «وندی»، یک واژه ی «مرکب» و یک واژه ی «وندی- مرکب» بیابید و بنویسید. «با شعر او بود که با شعر شاهکار آشنا شدم و او را هنرمند یافتم و با آثار او در تنهایی، گفت و گو کردم.» الف- دو واژه ی وندی ← ۱- ۲- ب- یک واژه ی مرکب ← ۱- ب- یک واژه ی وندی- مرکب ← ۱-		۱
۷	در گزینه های زیر، غلط های املائی را پیدا کنید و زیر آن ها خط بکشید و شکل درست را بنویسید. (جمعاً دو مورد) الف- چون موسم حج رسید برخواست / اشتر طلبید و محمل آراست () ب- شعری در مدح گیوه ی من بگویند بدانم قوت تبع شما تا چه پایه است ()		۰/۵

ردیف	سؤالات	صفحه ی (۲)	بارم
۸	کدام شکل از همزه ، هم در آغاز، هم در میان و هم در پایان واژه می آید؟ برای دو مورد آن ، مثال بزنید. الف () ب ()	۰/۵	۰/۵
۹	کلمه ی «استاد» را یک بار به عنوان شاخص و یک بار به عنوان «هسته ی گروه اسمی» در جمله به کار ببرید. الف- شاخص ← ب- هسته ی گروه اسمی ←	۰/۵	۰/۵
۱۰	مترادف و هم خانواده ی کلمه ی «مفاتیح» را بنویسید. مترادف () هم خانواده ()	۰/۵	۰/۵
۱۱	کاربرد معنایی واژه ی «محبوب» را در عبارت های زیر، بررسی کنید و بنویسید. الف- محبوب گشت از مردمان، مگر از اطبا () ب- مردی محبوب بود و دیده و دلش از گناه، دور. ()	۰/۵	۰/۵
۱۲	رابطه ی معنایی بین کلمات این دو گروه عطفی را بنویسید. (ترادف، تضمّن، تناسب، تضاد) الف- سیر و گیاه () ب- سیر و پیاز ()	۰/۵	۰/۵
ب- قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۱۳	در بیت «می گفت گرفته حلقه در بر / کامروز، منم چو حلقه بر در»، مشبّه و مشبّه به را تعیین کنید. الف- مشبّه () ب- مشبّه به ()	۰/۵	۰/۵
۱۴	در عبارت های زیر، آرایه ی «مجاز» را بیابید و مفهوم آن ها را بنویسید. (جمعاً دو مورد) الف- به کران آب فرود آمد و جامه بگردانید. () ب- زرها را سلطان محمود از بتخانه ها به شمشیر، بیاورده باشد. ()	۰/۵	۰/۵
۱۵	منظور از «سهل ممتع» بودن سخن سعدی، چیست ؟ ←	۰/۵	۰/۵
۱۶	نمودار خطّی قالب شعری «چهار پاره» را در دو بند، رسم کنید.	۰/۵	۰/۵
۱۷	در عبارت زیر، بهره گیری از کدام آرایه های ادبی بر زیبایی سخن، افزوده است؟ (در چه کلماتی؟) (دو مورد) «دو دربار وجود داشت دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر و رزم پسر» ۱- () ۲- ()	۰/۵	۰/۵

ردیف	سؤالات	صفحه ی (۳)	بارم
۱۸	در بیت الف، آرایه ی «استعاره» و در بیت «ب»، آرایه ی «متناقض نما» را مشخص و بررسی کنید. الف- سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد (استعاره =) ب- کنارنام تولنگر گرفت کشتی عشق / بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی (متناقض نما =)	۰/۵	۱
۱۹	بیت بعدی را بنویسید. زاغی از آن جا که فراغی گزید / رخت خود از باغ به راغی کشید ←	۱	۱
۲۰	مصراع دوم هر گزینه را بنویسید. الف- بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / ب- پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست /	۱	۱
پ- قلمرو فکری (۸ نمره)			
۲۱	معنی و مفهوم عبارت های زیر را در زیر آن به فارسی روان بنویسید. الف- هیچ نمانده بود از غرقه شدن اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت. ←	۰/۵	۱
۰/۵	ب- این چه سرّ است که حضرت عزّت، خاک ذلیل را به چندین اعزاز می خوانند. ←	۰/۵	۱
۰/۵	ج- خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت. ←	۰/۵	۱
۰/۵	د- عطار به پدر مولانا گفت: زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم خواهد زد. ←	۰/۵	۱
۲۲	بیت «به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم» با کدام گزینه تناسب معنایی دارد؟ الف- اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادبارها اقبال گردد ☐ ب- بلند آن سر که او خواهد بلندش / نژند آن دل که او خواهد نژندش ☐ پ- اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای ☐ ت- در نابسته ی احسان گشاده است / به هر کس آن چه می بایست داده است ☐	۰/۵	۱
۲۳	مفهوم و منظور کلی بیت زیر را با توجه به درس «ذوق لطیف» بنویسید. «به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا» ←	۰/۵	۱

ردیف	سئوالات	صفحه ی (۴)	بارم
۲۴	با توجه به عبارت به سؤال ها پاسخ دهید. « سعدی که انعطاف جادوگرانه دارد آن قدر خود را خم می کرد که به حد فهم ناچیز کودکانه ی من برسد. به هر حال، این همدم کودک و دست گیر پیر، مانند هوا در فضای فکری فارسی زبانان، جریان داشته است.» الف- منظور از این که «خود را خم می کرد» چیست؟ ب- منظور از «همدم کودک و دست گیر پیر» چیست؟		۱
۲۵	در بیت «بشنو از نی چون حکایت می کند / از جدایی ها شکایت می کند»: الف- «نی» نماد چیست؟ ب- منظور از «جدایی» چیست؟		۱
۲۶	معنی و مفهوم بیت ها را به نثر روان بنویسید. الف- اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادبها اقبال گردد ← ب- ما به فلک بوده ایم یار ملک بوده ایم / باز همان جا رویم جمله که آن شهر ماست ← پ- شبی را تا شبی بالشکری خُرد / ز تن ها سر، ز سر ها خود افکند ←		۰/۵
۲۷	کدام گزینه با بیت «رزق، هر چند بی گمان برسد / شرط عقل است جُستن از درها» تناسب مفهومی دارد؟ ۱- خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است ☐ ۲- یکی روبهی دید بی دست و پای / فرو ماند در لطف و صنع خدای ☐ ۳- نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست ☐ ۴- بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش ☐		۰/۵
۲۸	کدام گزینه با بیت «از شبنم عشق، خاک آدم گل شد / صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» تناسب مفهومی دارد؟ ۱- با خردمندی و خوبی، پارسا و نیک خوست / صورتی هرگز ندیدم که این همه معنی در اوست ☐ ۲- در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد / عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد ☐ ۳- دست طمع چو پیش کسان می کنی دراز / پل بسته ای که بگذری از آبروی خویش ☐ ۴- ز علم ظاهری رنجور گردی / ز علم باطنی منصور گردی ☐		۰/۵

موفق باشید

